”X-laki” 27.3.2026 / Jaana Paanetoja, Jukka Ahtela, yhteistoiminta-asiamiehen toimisto

**1 luku (otsikko auki)**

**1 § X:n asema ja tehtävät**

X on työ- ja elinkeinoministeriön alainen riippumaton erityisviranomainen, jonka tehtäviin kuuluu:

1) valvoa yhteistoimintalain (1333/2019), yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä annetun lain (335/2007), henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä ja eurooppaosuuskunnassa sekä työnantajavelvoitteista ja henkilöstöedustuksesta rajat ylittävissä yritysjärjestelyissä annetun lain (758/2004), lukuun ottamatta sen 30 h §:ää, sekä henkilöstörahastolain (934/2010) noudattamista,
2) edistää sekä parantaa aloittein ja ohjein työnantajan ja työntekijöiden välistä yhteistoimintaa sekä muiden henkilöstön osallistumisjärjestelmien toteutumista;
3) antaa pyynnöstä neuvoja ja lausuntoja edellä kohdassa 1 tarkoitettujen lakien soveltamisesta ja tulkinnasta;
4) ylläpitää henkilöstörahastorekisteriä ja ottaa sitä varten vastaan tarkastaa rahastoihin liittyviä ilmoituksia ja muita asiakirjoja sekä valvoa, että henkilöstörahaston toiminta ja hallinto ovat henkilöstörahastolain ja rahaston sääntöjen mukaiset;
5) antaa kehotus, määrätä uhkasakko, suorittaa tarkastus ja myöntää poikkeuslupa hallintoedustuksen toteuttamisesta siten kuin jäljempänä säädetään,
6) antaa lausuntoja 16 §:ssä tarkoitettujen työlainsäädännön alaan kuuluvien lakien soveltamisesta ja tulkinnasta sekä
7) käsitellä ja ratkaista 20 §:ssä tarkoitetun Lupa- ja valvontavirastossa tehtyä poikkeuslupapäätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen,
8) toimia EU:n pakkotyöasetuksen 5 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena sekä
9) toimia yritysvastuudirektiivin edellyttämänä kansallisena viranomaisena.

**2 § Virat ja toimisto**

X:ssä on toimiston päällikkönä toimivan Y:n virka. Hänen kelpoisuusehtona on muu oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinto ja perehtyneisyys työlainsäädäntöön ja viran tehtäväalaan.

X:llä on toimisto, jossa on tarpeellinen määrä virkamiehiä ja muuta henkilökuntaa.

**3 § Asioiden ratkaiseminen**

Y ratkaisee yhteistoimintaa koskevien lakien valvonta-asioissa annettavat lausunnot ja niitä koskevat kehotukset ja päätökset esittelystä. Y voi kuitenkin ratkaista edellä tarkoitetun asian ilman esittelyä, jos kysymys on tutkimatta tai sillensä jättämisestä.

1 §:n 2–5 kohdassa tarkoitetut asiat ratkaistaan työjärjestyksessä määrätyllä tavalla.

16 §:ssä tarkoitetut lausuntoasiat ratkaistaan esittelystä laajassa ja 20 §:ssä tarkoitetut oikaisuasiat suppeassa istuntokokoonpanossa.

**Kommentoinut [JP1]:** tarvittavia lisäsäännöksiä ei ole vielä tässä luonnoksessa

**Kommentoinut [JP2]:** muotoiltava säädöstekstiin sopivaksi, ja lisättävä muut asiaa koskevat säännökset

**Kommentoinut [JP3]:** Hallitusohjelman mukaan EU-sääntelyä toimeenpantaessa on vältettävä lisäsääntelyä. Lisäämällä uudet tehtävät tässä tarkoitetulle viranomaiselle täytetään hallitusohjelman kirjaus ja saadaan uudetkin velvoitteet täytettyä kustannustehokkaasti.

Y voi ratkaista esittelystä ilman istuntokäsittelyä 20 §:ssä tarkoitettua poikkeuslupaa koskevan oikaisuvaatimuksen, jos asia on kiireellinen tai jos päätös voidaan perustaa samanlaatuisessa asiassa aikaisemmin annettuun päätökseen. Päätös on saatettava viipymättä istuntokäsittelyyn. Kansliassa tehtyä päätöstä on noudatettava, kunnes asia on ratkaistu istuntokäsittelyssä. Kansliassa tehtyyn päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

Esittelijöinä kaikissa asioissa toimivat työjärjestyksessä määrätyllä tavalla toimiston virkamiehet.

*1 §:n 8–9 kohdassa----täydennetään*

**4 § Jäsenten nimittäminen**

Valtioneuvosto nimittää edellä 3 §:n 3 momentissa tarkoitettujen istuntokokoonpanojen jäsenet ja varajäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kaikkien jäsenten ja varajäsenten on oltava työlainsäädäntöön ja työoloihin perehtyneitä täysi-ikäisiä ja -valtaisia henkilöitä. Istuntokokoonpanoon kuuluu valtioneuvoston nimittäminen jäsenten ohella aina Y tai hänen työjärjestyksessä määrätty sijaisensa.

Jäseniä on Y mukaan lukien yhdeksän ja jokaisella muulla jäsenellä paitsi Y:llä on kaksi henkilökohtaista varajäsentä. Yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita henkilöitä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantaja- eikä työntekijätahoja (juristijäsen). Yhden muun jäsenen ja hänen varajäseniensä on oltava tehtävään soveltuvan tutkinnon suorittaneita, erityisesti työsuojelukysymyksiin perehtyneitä henkilöitä, joiden ei myöskään voida katsoa edustavan työnantaja- eikä työntekijätahoja (työsuojelukysymyksiin perehtynyt jäsen). Muista jäsenistä ja heidän varajäsenistään yhtä monen on oltava työ- tai virkasuhteisiin perehtyneitä työnantaja- ja työntekijätahoja edustavia henkilöitä.

X julistaa juristijäsenten ja työsuojelukysymyksiin perehtyneen jäsenen tehtävät haettaviksi. X voi hankkia hakijoista lausunnon tai muuta selvitystä.

Ennen työsuojelukysymyksiin perehtyneiden jäsenten nimittämistä on sosiaali- ja terveysministeriölle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.

Työnantaja- ja työntekijätahoja edustavat jäsenet ja varajäsenet määrätään työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja työntekijäin ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksen perusteella. Tullakseen huomioon otetuiksi on keskusjärjestöjen edellä tarkoitetuissa esityksissä mainittava kaksi kertaa niin monta ehdokasta kuin on nimitettäviä jäseniä. Esityksiin on liitettävä selvitys siitä, että henkilöt suostuvat ottamaan jäsenyyden vastaan. Jos järjestöt eivät sitä varten määrätyn ajan kuluessa tee asianmukaisia esityksiä, nimittää valtioneuvosto kuitenkin jäsenet ja heidän varajäsenensä.

X:n on ennen esityksen tekemistä pyydettävä edellisessä momentissa tarkoitetuilta tahoilta ehdotukset jäsenten määräämisestä. Jäsenet määrätään, vaikka ehdotusta ei ole tehty X:n asettamassa määräajassa tai ehdotus on puutteellinen, jos ehdotusta ei pyynnöstä huolimatta ole tehty tai täydennetty. X voi pyytää uuden ehdotuksen, jos ehdokkaat eivät täytä yleisiä virkanimitysperusteita.

X toimittaa valtioneuvostolle esittelemistä varten perustellun esityksen siitä, ketkä hakijoista olisi määrättävä tehtäviin. Samassa yhteydessä esitetään edellä 4 momentissa tarkoitettujen jäsenten nimet. Kokoonpanoa määrättäessä noudatettava naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n 1 momenttia.

Eron jäsenelle ja varajäsenelle myöntää valtioneuvosto. Samalla valtioneuvosto nimittää jäsenelle tai varajäsenelle seuraajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi edellä tässä pykälässä säädettyä menettelyä noudattaen. Valtioneuvosto voi vapauttaa nimitetyn henkilön jäsenyydestä vain, jos hän ei enää täytä 2 §:n 2 momentissa säädettyä kelpoisuutta tai jos hän itse pyytää eroa. Jos jäsen tai varajäsen kuolee kesken toimikauden, nimittää valtioneuvosto hänelle seuraajan tässä pykälässä säädettyä menettelyä noudattaen.

**5 § Istuntokokoonpanot**

Y tai hänen työjärjestyksessä määrätty sijaisensa kutsuu istunnot koolle.

16 §:ssä tarkoitetut työlainsäädännön alaan kuuluvien lakien soveltamista ja tulkintaa koskevat lausuntoasiat ratkaistaan laajassa kokoonpanossa, jossa on Y tai hänen sijaisensa sekä kahdeksan muuta jäsentä (tai heidän varajäsenensä). Kokoonpano on päätösvaltainen, kun läsnä ovat Y tai hänen sijaisensa, juristijäsen tai hänen varajäsenensä, työsuojelukysymyksiin perehtynyt jäsen tai hänen varajäsenensä sekä vähintään neljä muuta jäsentä tai heidän varajäsentänsä, joista yhtä monen on oltava työnantaja- ja työntekijätahoja edustavia henkilöitä.

20 §:ssä tarkoitettua poikkeuslupaa koskevan oikaisuvaatimus käsitellään suppeassa kokoonpanossa, jossa on Y tai hänen sijaisensa, juristijäsen tai hänen varajäsenensä, työsuojelukysymyksiin perehtynyt jäsen tai hänen varajäsenensä sekä yksi työnantaja- ja yksi työntekijätahoja edustava jäsen tai heidän varajäsenensä. Suppea kokoonpano on päätösvaltainen kaikkien jäsenten tai heidän varajäsentensä ollessa paikalla, Y tai hänen sijaisensa mukaan lukien.

Kummallakin kokoonpanolla on puheenjohtaja, joka on vuorollaan Y, juristijäsen ja työsuojelukysymyksiin perehtynyt jäsen. Kukin mainituista jäsenistä toimii vuorollaan puheenjohtajana yhden vuoden laskettuna jäsenten toimikauden alkamisesta. Puheenjohtajuusvuoroista määrätään työjärjestyksessä.

Jos asiaa 16 tai 20 §:ssä tarkoitetussa kokoonpanossa päätettäessä ilmenee eriäviä mielipiteitä, päätetään asia äänestämällä noudattamalla samaa menettelyä kuin monijäsenisessä tuomioistuimessa.

**6 § Jäsenten asema**

Valtioneuvoston nimittämät istuntokokoonpanon jäsenet ja varajäsenet toimivat virkavastuulla.

**7 § Asioiden käsittely**

Asioiden käsittelyyn noudatetaan hallintolakia (434/2003), ellei tässä laissa toisin säädetä.

**2 luku Yhteistoimintalainsäädännön noudattamisen valvonta**

**8 § Tietojen antaminen X:lle**

Y:llä ja muilla X toimiston virkamiehillä on 1 §:n 1–5 kohdissa tarkoitetuissa asioissa valvonnan toteuttamiseksi ja sen edellyttämässä laajuudessa oikeus saada salassapitosäännösten estämättä työnantajalta maksutta asetetussa kohtuullisessa määräajassa lakien noudattamisen valvontaa varten välttämättömät tiedot ja asiakirjat.

Y voi asettaa työnantajalle 1 momentin mukaisen velvollisuuden noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakkoon sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

**9 § Oikeus suorittaa tarkastus**

Y:llä tai tämän määräämällä virkamiehellä on oikeus suorittaa 1 §:n 1–5 kohdassa tarkoitetun valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarpeellinen tarkastus yrityksessä, yhteisössä tai sivuliikkeessä. Tarkastus on toimitettava siten, ettei siitä aiheudu tarpeettomasti haittaa tai kustannuksia. Tarkastuksesta on ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan ennalta tarkastuksen kohteena olevalle työnantajalle ja asianomaisille henkilöstön edustajille.

Tarkastusta ei saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

**10 § Kehotuksen antaminen**

Jos on ilmeistä, että työnantaja rikkoo tätä tai 1 §:n 1 kohdassa mainittua lakia taikka niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jatkaa tai uusii lainvastaisen menettelyn, Y:n on annettava kirjallinen kehotus lainvastaisen menettelyn korjaamiseksi tai sen uusimisen estämiseksi.

Kehotuksessa on yksilöitävä sovellettavat säännökset ja määräykset sekä niiden noudattamisessa havaitut puutteet. Jos kehotus koskee yhteistoimintalain 2 luvussa säädettyä velvoitetta, kehotuksessa on lisäksi asetettava määräaika, jonka kuluessa kehotuksen kohteena olevan työnantajan on saatettava tilanne säännösten ja määräysten mukaiseksi. Muiden velvoitteiden osalta määräaika on asetettava tarvittaessa.

Y:n on annettava kehotus tiedoksi niille henkilöstön edustajille, joita asia koskee. Jos työpaikalla ei ole valittuja henkilöstön edustajia, työnantajan on annettava kehotus sopivalla tavalla työpaikalla tiedoksi.

**11 § Asian saattaminen tuomioistuimen käsiteltäväksi**

Jos on todennäköisiä perusteita epäillä, että on tehty yhteistoimintalain 46 §:ssä, yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä annetun lain 46 §:ssä, henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä ja eurooppaosuuskunnassa sekä työnantajavelvoitteista ja henkilöstöedustuksesta rajat ylittävissä yritysjärjestelyissä annetun lain 39 §:ssä taikka rikoslain (39/1889) 47 luvun 4 §:ssä rangaistavaksi säädetty teko, Y:n on tehtävä siitä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleinen etu vaadi ilmoituksen tekemistä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua tekoa koskevassa esitutkinnassa Y:lle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Virallisen syyttäjän on varattava Y:lle tilaisuus lausunnon antamiseen ennen

syyteharkinnan päättämistä. Asiaa tuomioistuimessa suullisesti käsiteltäessä Y:llä on läsnäolo- ja puheoikeus.

**12 § Uhkasakko**

Y voi velvoittaa työnantajan tai yrityksen tai yhteisön täyttämään velvollisuutensa määräajassa ja asettaa velvollisuuden noudattamisen tehosteeksi uhkasakon, jos on ilmeistä, että:

1) yritys, yhteisö tai työnantaja ei ole täyttänyt yhteistoimintalain 5 luvussa tarkoitettuja henkilöstön hallintoedustusta koskevia velvoitteitaan;

2) henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä ja eurooppaosuuskunnassa sekä työnantajavelvoitteista ja henkilöstöedustuksesta rajat ylittävissä yritysjärjestelyissä annetun lain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettu osallistuva yhtiö taikka työnantaja ei ole täyttänyt mainitussa laissa säädettyjä velvollisuuksiaan;

3) yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu yritysryhmä tai yritys tai 13 §:ssä tarkoitettu yhteisönlaajuinen yritysryhmä tai yritys ei ole täyttänyt mainitussa laissa säädettyjä velvollisuuksiaan.

**13 § Poikkeuslupa**

Y voi myöntää hakemuksesta luvan poiketa yhteistoimintalain 29 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilöstön hallintoedustuksen toteutustavasta. Ennen kuin Y tekee asiassa päätöksen, on työnantajan varattava henkilöstöryhmien edustajille mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa joko kirjallisesti tai suullisesti.

**14 § Henkilöstörahastoa koskevat erityissäännökset**

X ylläpitää henkilöstörahastorekisteriä, joka käsittää henkilöstörahastolaissa tarkoitetut ilmoitukset liitteineen sekä henkilöstörahastoista pidettävän luettelon.

Y:llä on oikeus tarkastaa henkilöstörahaston kirjanpito ja hallinto ja muullakin tavalla tarkastaa rahaston toimintaa.

Jos Y havaitsee henkilöstörahaston menetelleen henkilöstörahastolain tai rahaston sääntöjen vastaisesti taikka laiminlyöneen laissa säädetyt velvollisuutensa, Y voi määrätä rahaston hallituksen ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpanon.

Y:n vaatimuksesta tuomioistuin voi asettaa 3 momentissa tarkoitetun määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon rahaston hallituksen jäsenille.

*Maksut lisättävä*

**x §** Mahdollinen säännös ilmoittajasta (kuka voi tehdä ilmoituksen, otetaan huomioon OM-hanke)

**15 § Ilmoittajan tietojen salassapito**

Kun X:lle on tehty ilmoitus sen valvontaan, edellä 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen lakien epäillystä rikkomisesta, ilmoittajana olevan henkilöllisyys ja se, että valvontatoimenpide on tehty ilmoituksen johdosta, on pidettävä salassa. Ilmoittajan henkilöllisyys saadaan kuitenkin ilmaista, jos se on valvonnan kannalta tarpeellista ja ilmoituksen tekijä on antanut siihen suostumuksensa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tieto voidaan ilmoittaa ilmoittajan suostumuksetta poliisiviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi.

**3 luku Työlakien soveltamista ja tulkintaa koskevat lausunnot**

**16 § Lausunnon kohteet ja käsittely**

X voi antaa lausuntoja kirjallisen lausuntopyynnön perusteella työaikalain (872/2019) , vuosilomalain (162/2005), työturvallisuuslain (738/2002) ja nuorista työntekijöistä annetun lain (998/1993) soveltamisesta ja tulkinnasta. Lisäksi lausunto voidaan antaa työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:n 1 momentin (329/2023) tulkinnasta ja soveltamisesta, jos epäselvyyttä on siitä, täyttyvätkö työsuhteen tunnusmerkit verkossa tapahtuvassa tai itse paikalla tehtävässä alustatyössä.

**Kommentoinut [JP4]:** Alustatyödirektiivin implementointia

Lausuntoasiat käsitellään saapumisjärjestyksessä, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

**17 § Lausunnon pyytäjät**

Edellä 16 §:ssä tarkoitettua lausuntoa voi pyytää:

1) tuomioistuin;

2) Lupa- ja valvontavirasto;

3) työnantajien tai työntekijöiden keskusjärjestö;

4) valtion työmarkkinapolitiikkaa käsittelevä ministeriö;

5) kirkon sopimusvaltuuskunta;

6) kunnallinen työmarkkinalaitos;

7) Ahvenanmaan maakunnan hallitus tai Ahvenanmaan maakunnan kunnallinen sopimusvaltuuskunta ja

8) Lupa- ja valvontavirasto ja tuomioistuin työsopimuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin tulkinnasta ja soveltamisesta alustatyössä.

*miten toimitaan yhteistoiminta-asiamiehen nykyisen lausunnonpyyntöoikeuden kanssa: voisiko Y alistaa tarvittaessa istuntokokoonpanolle tms.?*

## 4 luku Eräiden työsuojelun poikkeuslupien käsittely ja päätöksiä koskeva muutoksenhaku

### 18 § Lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävät poikkeuslupa-asiat

Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää työnantajan kirjallisesta hakemuksesta poikkeuksia työaikalain 39 §:n ja nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n perusteella.

### 19 § Poikkeuslupa-asian käsittely Lupa- ja valvontavirastossa

Ennen kuin Lupa- ja valvontavirasto tekee 18 §:ssä tarkoitetun päätöksen, on työnantajan varattava työehtosopimuslain (436/1946) nojalla sitovan työehtosopimuksen perusteella valitulle lupahakemuksen kohteena olevia työntekijöitä edustavalle luottamusmiehelle tai työsopimuslain (55/2001) 13 luvun 3 §:ssä tarkoitetulle luottamusvaltuutetulle mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa joko suullisesti tai kirjallisesti. Jollei työpaikalla ole luottamusmiestä tai luottamusvaltuutettua, kuulemismahdollisuus on varattava työsuojeluvaltuutetulle, ja jollei tätäkään ole, kuulemismahdollisuus on varattava kullekin työntekijälle, jota päätös koskee. Todiste kuulemisesta on liitettävä poikkeuslupaa koskevaan hakemukseen.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Jos poikkeuslupa-asiaa ei voida Lupa- ja valvontavirastossa heti lopullisesti ratkaista ja kyse on voimassa olevan poikkeusluvan jatkamisesta, voidaan antaa väliaikainen päätös, joka on voimassa enintään siihen asti, kunnes asia voidaan lopullisesti päättää.

Myönnetty poikkeuslupa voidaan peruuttaa (luvan myöntänyt taho), jos luvan myöntäminen on perustunut virheellisiin tietoihin asiaan vaikuttavista tosiasioista tai olosuhteet ovat päätöksen antamisen jälkeen olennaisesti muuttuneet. Poikkeuslupaa peruutettaessa määrätään myös päivä, mistä lukien luvan voimassaolo päättyy.

Työnantajan on pidettävä tässä tarkoitetut päätökset työntekijöiden nähtävillä työpaikalla.

### 20 § Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen

Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupa-asiassa antamaan päätökseen voi vaatia kirjallisesti oikaisua X:ltä. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Poikkeusluvan hakijana olleen työnantajan on tehtävä oikaisuvaatimus 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon, ja muun oikaisuvaatimuksen tekijän siitä, kun päätös tai sen jäljennös on pantu nähtäville työpaikalle. Oikaisuvaatimus perusteluineen on toimitettava X:lle. Samassa yhteydessä on selvitettävä päätöksen tiedoksisaannin päivämäärä.

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen on:

1) poikkeusluvan hakijana olleella työnantajalla;

2)

niillä 19 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla työntekijöiden edustajilla tai työntekijöillä, joita on kuultu tai joita olisi pitänyt kuulla ennen Lupa- ja valvontaviraston asiassa tekemää ratkaisua tilanteissa; ja

**Kommentoinut [JP5]:** tarvittaessa vielä selvennettävä muutoksenhakuoikeutta, jotta nykyiset ongelmat eivät siirry

3)

sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun Lupa- ja valvontaviraston päätös välittömästi vaikuttaa.

Kommentoinut [JP6]: sama kommentti kuin edellä, eli tarkennettava tarvittaessa

**21 § Oikaisuvaatimuksen käsittely**

Oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä.

Muutoin oikaisuvaatimuksen käsittelyssä noudatetaan hallintolakia.

**22 § Muutoksenhaku oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen**

X:n oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kirjallisella valituksella työtuomioistuimelta siten kuin tässä laissa sekä työtuomioistuimesta annetussa laissa (646/1974) säädetään. Valitus on toimitettava X:lle valitusajassa, jonka tulee toimittaa valitusasiakirjat sekä valituksesta antamansa lausunto työtuomioistuimelle. Muutoin valitukseen sovelletaan, mitä 20 §:ssä säädetään määräajasta ja oikeudesta tehdä oikaisuvaatimus.

**5 luku Erinäisiä säännöksiä**

Istunnoissa pidetään pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja allekirjoittaa ja asian esittelijä varmentaa. Lausunnot ja päätökset laaditaan pöytäkirjasta erillään.

Lausunnot ja päätökset allekirjoittaa puheenjohtaja ja asian esittelijä.

**23 §Virka-apu**

X:llä on oikeus saada tämän lain mukaisten, 1 §:ssä tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseksi virka-apua poliisilta ja muilta viranomaisilta.

**24 § Palkkiot**

Jäsenten palkkioista päättää työ- ja elinkeinoministeriö harkintansa mukaan.

Kommentoinut [JP7]: muotoilu mahdollistaa sen, että palkkioita ei makseta lainkaan

**25 § Asiakirjat ja poikkeuslupapäätökset**

Lausunnot ja päätökset sekä Lupa- ja valvontaviraston poikkeuslupia koskevat päätökset annetaan asianosaisille maksutta.

**26 § Työjärjestys**

X hyväksyy itselleen työjärjestyksen, jossa…...

**27 § Asetuksenantovaltuutus**

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä -----

**28 § Voimaantulo**

Tämä laki tulee voimaan

Tällä lailla kumotaan ----

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

**29 § Siirtymäsäännökset**

Jos muussa laissa tai asetuksessa viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen yhteistoiminta-asiamiehestä annettuun lakiin tai työneuvostosta ja työsuojelun poikkeusluvista annettuun lakiin, on niiden sijasta sovellettava tätä lakia.

Lain voimaan tullessa työneuvoston jäsenet ja varajäsenet pysyvät tehtävissään jäljellä olevan toimikautensa loppuun.

Lain voimaan tullessa yhteistoiminta-asiamiehen toimistossa ja työneuvostossa vireillä olevat asiat käsitellään loppuun noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Henkilöstön asemasta viranomaisten ja niiden toimintoja yhdistettäessä säädetään valtion virkamieslain (750/1994) 2 luvussa.